

INDRE FOSEN KOMMUNE
Postboks 23
7101 RISSA

Vår dato: 24.07.2020
Deres dato:

Vår referanse: 202017277-2
Deres referanse: 2018/964

Vår saksbehandler:
Heidi Beate Flatås

Fylkeskommunens uttalelse til høring og offentlig ettersyn Områderegulering - Rissa sentrum - Planid 50542013004. Indre fosen kommune

Utgangspunkt for planarbeidet er et kommunestyrevedtak i tidligere Rissa kommune fra 2010 om at det skal gjennomføres en regulering av Rissa sentrum, samt et vedtak om fortetting av Rissa sentrum. Det er stor etterspørsel etter boligareal sentralt i Rissa. Målet med planarbeidet er å styrke Rissa som et aktivt kommunesenter for bosetting, næring, handel og opplevelser.

Grønnstrukturen skal binde de grønne områdene innenfor planområdet sammen med friluftsområder utenfor. For å legge til rette for økt fysisk aktivitet og trivsel i befolkningen, er det sentralt å ta vare på naturverdiene. Det gjøres ved å sikre sammenhengende grønne strukturer, åpne vannveier og nær tilgang til områder for lek, idrett, rekreasjon og nærfriluftsliv.

Planen er godt gjennomarbeidet og har vært gjenstand for bred medvirkning lokalt. Det er utarbeidet detaljerte bestemmelser til planen.

En ønsker å utvikle Rissa sentrum til et attraktivt kommunesenter med bosetting sentrumsnært, slik har vi grunn til å anta at flere vil benytte sykkel som framkomstmiddel. Elsykler blir mer og mer populært og en kan lettere ta seg fram over lengre distanser. Ut fra dette vil vi tilrå et det legges opp til noe mer sykkelparkering enn bestemmelsene åpner for.

Fylkesveg 718 går gjennom Rissa sentrum og byggegrense mot fylkesvegen er i utgangspunktet 50 meter i henhold til veglovens § 29. Fylkeskommunen aksepterer avvik fra byggegrensen gjennom sentrumsområde. Det bør ikke åpnes for boligetablering i 1.etg ut mot fylkesvegen. Dette ut fra støy og støv

I BS1 områdene avsatt til sentrumsformål, bør det ikke åpnes for boliger i 1 etg, da det er de mest attraktive lokalene for forretning e.l. Om det skulle vise seg at det ikke er nok forretningsvirksomhet til å fylle alle førsteetasjene, bør det i bestemmelsene setter krav om større romhøyde i 1.etg, dette for å ha fleksibilitet til seinere bruksendring til forretning e.l.

Eldre tids kulturminner

Viser til våre tidligere undersøkelser bla. i forbindelse med forhåndsvarsel til sentrumsplan og til reguleringsplan for Årnsetlunden, samt Nordheim-Åsly med flere, med uttalelser, sist av 19.06.15. Det er påvist noen kulturminner i planområdet, men alle er frigitt gjennom dispensasjon fra kulturminnelovens bestemmelser. Videre er det påvist løsfunn fra steinbrukende tid i planområdet, men disse har usikker geometri, og er ikke støttet av arkeologiske funn ved tidligere nevnte undersøkelser.

Vi vurderer at det er liten risiko for at planen vil komme i konflikt med automatisk fredete kulturminner, og har derfor ingen ytterlige merknader til planforslaget.

Vi minner imidlertid om den generelle aktsomhets- og meldeplikten etter § 8 i kulturminneloven. Dersom man i løpet av arbeidets gang oppdager noe som kan være et automatisk fredet kulturminne (f.eks. gjenstander, ansamlinger av sot/kull eller stein), skal arbeidet stanses og fylkeskommunen varsles.

Vi foreslår at følgende tekst settes inn i områdeplanens generelle bestemmelser:
Dersom man i løpet av bygge- og anleggsarbeid i marka oppdager gjenstander eller andre spor som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og melding sendes fylkeskommunen og/eller Sametinget omgående, jf. lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kml) § 8 annet ledd. Kulturminnemyndighetene forutsetter at dette pålegget videreformidles til dem som skal utføre selve arbeidet.

Deler av planområdet er i vann, og fylkeskommunen har behov for å spørre NTNU/Vitenskapsmuseet om faglig råd for å vurdere de marinarkeologiske mulighetene på stedet. Saken blir derfor oversendt dit for vurdering av potensialet for marinarkeologiske kulturminner i tiltaksområdet.

Vi gjør oppmerksom på at denne uttalelsen ikke gjelder samiske kulturminner og viser til egen uttalelse fra Sametinget.

Nyere tids kulturminner

Planbeskrivelsen foreslår gode bestemmelser knyttet til ivaretagelse og hensyn til nyere tids kulturminner. Det er positivt at planens bestemmelser fremhever kommunens mulighet til å kreve god utforming av nye tiltak, som ikke går på tvers av kulturhistoriske verdier. Disse bestemmelsene, og å benytte pbl §§29-2 og 31-1, er til god hjelp når kommunen skal ivareta verneverdier og identitetsskapende elementer i Rissa sentrum. I tillegg skal riving eller vesentlig endring av byggverk eldre enn 1850 på høring til fylkeskommunen.

Ettersom kommunen ikke har en overordnet kulturminneplan, er det svært positivt at planbeskrivelsen på en så grundig og gjennomarbeidet måte gjør rede for områdets mange verdifulle kulturminner, og at disse i tillegg settes inn i en større historisk og kulturhistorisk kontekst. I planbeskrivelsen er det spesielt bygningene i Strømmen kulturmiljø som trekkes fram, hvor det innenfor planområdet er 11 sefrak-registrerte bygg, i tillegg til enkeltbygninger som bygninger på Årnset gård og på Fosen Folkehøgskole, Villaen Arneberg og Rissa Rådhus.

Vi har noen forslag til endringer.

Det første gjelder verdivurdering av kulturminner i 10.3 Kulturminner og kulturmiljø – side 61.

Rissa rådhus (1969) er vurdert til å ha Middels verdi. Etter vårt skjønn bør denne bygningen klassifiseres med Stor verdi og få egne bestemmelser, hvor også vegetasjonen (furuene) rundt bygningen tas med. Bygningen vurderes til å være et bygg med høy arkitektonisk egenverdi, og den ble i samtid kjent som et forbilde på offentlig arkitektur i Norge. Nå, i en periode hvor offentlig arkitektur som ble formgitt i 1960-årene er under sterkt press og rivningstruet (ref. Siemensbygget på Sluppen i Trondheim og Y-blokka i Regjeringskvartalet i Oslo) vil de særegne bygningene fra denne perioden som fortsatt er bevart få styrket sin betydning, regionalt og trolig også nasjonalt.

I tillegg har vi en kommentar til teksten til bestemmelsene:

Under 6.1.3 Hensynssone kulturmiljø (§11-8 c, jf. § 12-6)

H560_1: Hensynssone kulturmiljø Strømmen

... «Med søknad om tillatelse til riving av bebyggelse, skal det foreligge datert foto av eksteriøret. Fotoene skal arkiveres på byggesaken».

Standard antikvarisk dokumentasjon har til hensikt å sikre kunnskap om eiendommen for ettertiden, og det bør derfor stilles krav til antikvarisk dokumentasjon. Det bør vedlegges historikk med kildehenvisning og gjerne sefrak-skjema. Fotodokumentasjon skal vise hele bygningen utvendig (alle fasader) med fotografens ståsted angitt, og innvendige fotografier dersom aktuelt. For bygninger eldre enn 1850 hvor tiltaket kommer inn under Kulturminnelovens § 25, bør det i tillegg kreves at bygningens tilstand dokumenteres og beskrives av person med kompetanse innen bygningsvern eller lignende. Oppmålingsskisser med ca. mål for alle plan skal følge med.

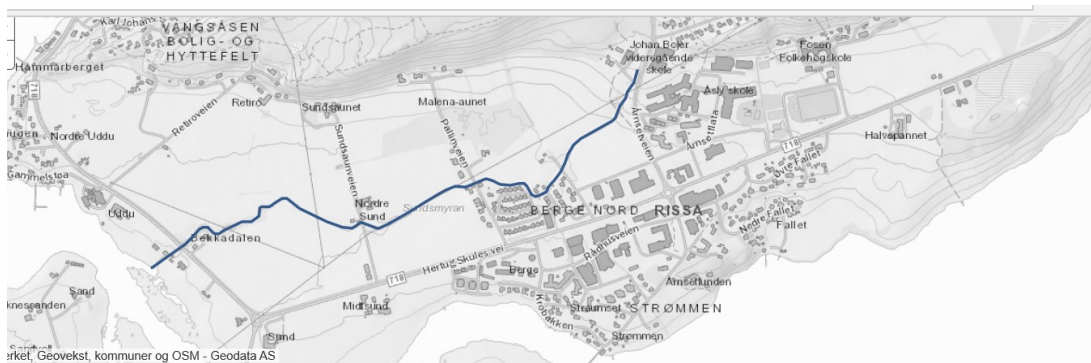
Friluftsliv og folkehelse

Folkehelsefeltet er grundig beskrevet i «kunnskapsgrunnlaget» for feltet, både med hensyn til fakta om status og kunnskap om hva som fremmer helse i arealplanlegging. Møteplasser, grønne områder, gang- og sykkelveier og friområder som alle bidrar til trivsel, trygghet og livskvalitet i form av fellesskap, tilhørighet, relasjonsbygging, estetiske opplevelser, fysisk aktivitet og rekreasjon for å nevne noen.

Planbeskrivelsen viser også til flere og varierte måter for innbyggerinvolvering i planprosessen, fra barn og unge til de voksne. Dette er selve grunnmuren i folkehelsearbeidet, medvirkning av de som berøres av tiltaket.

Vannforvaltning

Trøndelag fylkeskommune er som vannregionmyndighet opptatt av å sikre at alt arbeid som berører vann skal ivareta hensynet til opprettholdelse eller forbedring av kvaliteten til vannforekomster. Tiltak som berører vann må vurderes i henhold til Regional vannforvaltningsplan for vannregion Trøndelag 2016-2021 og vannforskriftens §4 og § 12.

Bekkedalsbekken (Årnsetbekken?), vann-nettID 132-21-R, har moderat økologisk tilstand. Målsetning er god økologisk tilstand. Viktige negative påvirkningsfaktorer er diffus næringsavrenning og rørlegging. Kommunen som sektormyndighet har et ansvar å sørge for at økologisk tilstand blir god, jf. Regional vannforvaltningsplan 2016-2021.

Vi anbefaler at når en vannforekomst blir nevnt i et offentlig plandokument, så bruker en konsekvent vannforekomstens vann-nettID. I dette plandokumentet blir Årnsetbekken nevnt flere ganger. Er det Bekkedalsbekken, vann-nettID 132-21-R, det her er snakk om?

Vi savner vinkling av påvirkning på vannmiljø. I planen er det flere henvisninger til vanns påvirkning på oss. En områderegeringsplan med et utydelig fokus på vannmiljø følger ikke opp regionale og nasjonale føringer på dette området. Rissa kommune vedtok selv i 2014 kommuneplanens samfunnsdel, hvor følgende to punkter var med;

- Bevare naturlig vegetasjon langs vassdrag
- Fokuserer på vann som en vesentlig del av grøntstrukturer

Klima- og miljødepartementet sendte den 19.03.2019 ut brev med nasjonale føringer for kommunenes vannforvaltning. I brevet kan vi bl.a. lese: «Gjennom arealplanleggingen kan kommunen sette restriksjoner på arealbruken for å ivareta naturmiljøet i og langs vassdrag, innsjøer, fjorder og sjøområder, herunder naturmiljø. Det er svært viktig at disse virkemidlene tas aktivt i bruk i kommunens arealplanlegging for å nå målet om god tilstand i norsk vann». De nasjonale føringene setter også ambisiøse målsettinger for kommunenes arbeid med avløps- og landbrukstiltak. Kommunen bør bruke tilgjengelige virkemidler, både for å hindre forringelse av vannmiljø, men også for å forbedre miljøtilstanden. Potensielle påvirkninger på vannmiljø og oppnåelse av vedtatte miljømål bør belyses i konsekvensutredningen.

Fiskeri/akvakultur

Planforslaget er vurdert i forhold til fiskeri og akvakultur. Planen omfatter i liten grad sjø/vannareal, men arealformål på land kan ha betydning for det som foregår av sjø-/vannrelaterte virksomheter. Det vises til området mellom Krobakken og Botn. En liten del av området er friområde i sjø, og det er mulighet for oppføring av naust, flytebrygger med mer (ikke opparbeidet eller utnyttet til dette formålet per i dag).

Avslutningsvis

Fylkeskommunen vil berømme kommunen for å ha gjennomført et grundige arbeidet med områdeplanen. Om det er behov for dialog rundt det videre arbeidet, stiller fylkeskommunen gjerne opp med råd og veiledning.

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Kommunal

Kommentarene over er å oppfatte som faglige råd til planen. Fylkeskommunen har ingen innsigelser i saken.

Med vennlig hilsen

Anne Caroline Haugan
Seksjonsleder

Heidi Beate Flatås
Rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Kontaktpersoner

Eldre tids kulturminner: eirso@trondelagfylke.no

Nyere tids kulturminner: Eline Meyer Størseth: elinstor@trondelagfylke.no

Vannforvaltning: Asle Rebbestad e-post: aslre@trondelagfylke.no

Folkehelse: Guri Wist: gurwi@trondelagfylke.no

Akvakultur: Lill Connie Furu e-post: lilfu@trondelagfylke.no

Kopimottakere:

FYLKESMANNEN I TRØNDELAG